

KANADSKÉ LISTY

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

Second Class Mail-Reg. No. 3088

No. 4., Vol. 20., 15. dubna-April 15th, 1986.

PROUD RECORD

The war in Europe officially ended on 8 May 1945 and the Czech Air Force had made a special contribution to the Allied effort. The most comprehensive statistics are found in an official Czech publication of 1965 which was able to draw upon the records of the Czech Inspectorate-General that were transferred to Prague in 1945. This book ceased to be available in Czechoslovakia after the Warsaw Pact invasion of 1968 and has never been published in Britain.

The three Czech fighter squadrons, 310, 312 and 313, had completed 28,335 operational flights totalling 46,905 hours. Flying as a Czech Wing, the squadrons flew four two-hour sorties on D-Day, 6 June 1944, as part of the historic Operation Overlord. In the course of the war, the pilots with these squadrons were credited with 68½ enemy aircraft destroyed plus 37 probable and 59½ damaged (and four V-1 flying bombs destroyed). For its part, the Czechoslovak Flight of the night-fighting No 68 Squadron flew 1,905 missions and was credited with 18½ enemy aircraft destroyed plus 5 probables and 7 damaged (and 2 V-1s shot down).

During service with other RAF squadrons, individual Czech pilots were credited with a total of 68 enemy aircraft destroyed plus 14 probables and 45½ damaged. A total of 31 Czechs flew with No 1 Squadron – more than with any other British unit except 68 Squadron with its twin-crew night fighters – and while with it they destroyed 32½ enemy aircraft, probably destroyed another 4 and damaged 13½.

Easily the most successful Czech fighter pilots with the RAF were Karel Kuttelwascher with his 18 victories at 1 Squadron and Josef František with his 17 victories at the Polish 303 Squadron, both men who never flew with a Czech squadron in the war and incidentally achieved virtually all their kills while flying on their own. Although they never flew together, Kuttelwascher and František were a pair – the most successful Czechs with the wartime RAF, both most effective when operating alone, the one by night, the other by day. In fact, one suspects that, had František lived, his singular approach would have been well suited to night in. mission and he might well have reached Kut's ability at it.

The two Czechs with the next highest scores were Otto Smik who shot down nine aircraft and – on the same day – three V-1s, almost all these victories being achieved with 222 Squadron before he flew with the Czech 310 and 312 Squadrons, and Miroslav Mansfeld who is credited with 8½ aircraft – virtually all at night – and two V-1s, all scored while with 111 and then 68 Squadrons. The other two Czech aces – that is, pilots with RAF scores of five or more – were Otmar Kucera with 5½ victories, clocked up with the Czech 312 and then 313 Squadrons, and Josef Dygrýn with five victories, all achieved while flying with Kut on 1 Squadron, although he spent a short spell with the Czech 310 Squadron.

Turning to the Czech bomber squadron 311, during its two years with Bomber Command it flew 1,011 operational sorties totalling 5,192 hours. Some 1,218,375 Kg of HE bombs and 92,925 Kg of incendiary bombs were dropped on enemy territory. This included participation in one of the '1,000 bomber raids'. After it was transferred to Coastal Command in 1942, the squadron completed 2,102 operational flights totalling 21,527 hours and was credited with four enemy aircraft destroyed and three probables plus 35 attacks on U-boats and four on surface vessels.

Czech airmen served in a variety of other roles, especially Transport Command but also Ferry Command, photo reconnaissance, air-sea rescue, and last but not least No 138 Special Squadron dropping agents into enemy territory including occupied Czechoslovakia.

The total number of Czech airmen who lost their lives while serving in the RAF came to 480. The heaviest casualties were suffered by the bomber crews of 311 Squadron: of the 480 killed, 273 came from this one squadron. Furthermore, of the 51 Czech airmen taken prisoner-of-war, 34 were from the squadron. Seven Czechs gave their lives while serving with No 1 Squadron. Here in Britain, the death of all these Czech airmen is commemorated on the Sunday nearest 28 October – the Czech day of national independence – in a simple ceremony at the Czech cemetery in the village of Brookwood in Surrey.

/R. Darlington in "Night Hawk"./

OBITUARY

MR JOSEF JOSTEN

THE TIMES

Josef JOSTEN, M.B.E.
Born 1913 in Prague, Czechoslovakia, died in November 1985 in London, England.
Outstanding fighter against world communism.

Our tribute to him has been delayed due to illness of Mrs. Patricia Josten.

Mr Josef Josten, MBE, who died on November 29 at the age of 72, was a remarkable journalist, broadcaster, author and publisher who also used his first-hand experience of life under totalitarian regimes to help victims of state persecution behind the Iron Curtain.

Born in Prague in 1913 and nurtured in the emerging Czechoslovak democracy, he spent his late teens supporting his widowed, chairbound mother. He became a spare-time sports reporter, and in his early twenties joined the staff of the respected Prague daily *Lidové Noviny*, where Karel Capek was a contributor. He turned to political journalism as the shadow of Nazism crept over Europe.

In December 1939 Josten was in flight with a group of friends, eastwards through Hungary, Yugoslavia and the Middle East, eventually reaching France where he joined the newly formed Czechoslovak Brigade. The Czech units were evacuated to Britain after Dunkirk and he was one of the last to leave.

In Britain Josten met his future wife Patricia. After a period of secondment to the Czech military broadcast section at Bush House, he rejoined his unit for the Allied invasion of Europe in 1944. After nine months at the front he was posted to SHAEP in Luxembourg to broadcast news and messages to the millions of displaced persons in Europe.

In 1947 the Jostens made their home in Prague, where Josef worked in the Press Department of the Ministry of Foreign Affairs, under Jan Masaryk. He was dismissed ten months later in the Communist coup because he had resisted

initially refused to join the Communist Party.

Josten endured a second mid-winter flight, this time into West Germany, which was subsequently described in his book *Oh My Country*. Settled again in England with his wife, he set up the Free Czech Information Service, which was to provide uncensored news and editorial comment for the world's media for more than thirty years.

During this period, the FCIS news agency's journalistic successes included the earliest account in the West of the first Soviet atomic test. Josten's assistance to a large number of escapees earned him the title of the "Czech Scarlet Pimpernel".

His determination in the cause of freedom and his ability to anticipate the course of political events made him a target for Soviet anger, and two attempts on his life were revealed by the defector Czech agent Josef Frolík.

In 1980, Josten's concern at the imprisonment of intellectuals behind the Iron Curtain, particularly those monitoring the Helsinki Accord, led to his founding in the West the Committee for the Defence of the Unjustly Prosecuted, and, more recently, the Human Rights Charity. Both bodies have attracted wide support among Parliamentarians and public personalities.

Earlier this year Josten's efforts on behalf of humanitarian causes in journalism were recognized in his appointment as MBE.

DECEMBER 3 1985

From our Vancouver correspondent we hear that EXPO 86 has to cope with all kinds of unexpected problems..

Editor's note: An outstanding non-fiction book was recently published in England: "Night Hawk" by Roger Darlington. It has 221 pages and it is the biography of Flight Lieutenant Karel Kuttelwascher, DFC, the RAF's greatest night intruder ace. It is a remarkable story of wartime dash and daring, well illustrated and carefully researched. --Karel Kuttelwascher was born 23 September 1916 in a small hamlet of Svatý Křiž, near Havlíčkův Brod, Czechoslovakia and died 17 August 1959 in Cornwall, at the age of only 42 years. The author married one of the pilot's daughters, while his father served with the RAF in Italy after the war and married an Italian lady. When Roger Darlington found an old trunk with wartime clippings and photographs, he began to think about the book and contacted many people, incl. former members of RAF famed 1st Squadron. We now have a limited number of "Night Hawks" in stock. If anybody is interested, the book costs \$20 and cheques should be payable to "Kanadské Listy".

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Editor of English Section:

Monica Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na: "KANADSKÉ LISTY", Box 520, Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí se redaktor ztotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00

Zámoří lodí ... \$ 12:00

Zámoří letecky ... \$ 16:00

IN MEMORIAM

Naši věrné čtenářce, paní Boženě Mihalínové-Čermákové, zemřel 15. 4. 86 manžel Lawrence. Na obrázku jsou v den jejich svatby před několika lety. Počítal z Podkarpatské Rusi a vždy zdůrazňoval, jakému respektu se mezi jeho krajany těšil prezident T.G. Masaryk. Do Kanady přišel jako mladík a našel práci u Canadian Pacific Railways v Thunder Bay, Ont. Po odchodu do důchodu žil na Peter St. South v Port Credit. Měl dobré srdce a pomáhal bližním. Budiž mu kanadská země lehkou!

Karavána v Mississauga proběhne 9.5. od 7 hod. večer a 10.5. od poledne ve 12ti pavilonech. Autobus zdarma od Britannia School, jižně od Square 1.

LIDÉ MEZI NÁMI

Dne 21. března t.r. oslavil své 75. narozeniny "věčně mladý" Václav Menšík. Vysvětlí je nejspíš v tom, že od raného mládí sokoloval. Pevně rodák, vyučil se slavnému řemeslu pekařskému v Hořovicích, ale po 2. válce byl přijat do služeb poštovní správy. Usadil se v Kadani, kde byl předsedou místního národního výboru. Po puči 48 měl nepříjemnosti s novými komunistickými mocipány a v březnu 1950 se mu a jeho paní podařilo odejít "přes kopečky" na západ. Za rok emigroval do Kanady a pracoval ve svém původním pekařském oboru. Do důchodu odešel až když mu bylo 70. Přejeme mu mnoho dalších let ve zdraví! Na obrázku je se svou paní.

John Tichý/na snímku s paní/, veterán čs. západní armády a kan. armády, onemocněl a posíláme mu naše pozdravy s přáním uzdravení. Jeho nová adresa: Site 7, Comp. 73, RR1, Porters Lake, N.S. B0J 2S0. Snímek je z loňska - v Head of Cheshetcook.

NAŠI V MONTREALU

O bohaté činnosti našich v Montréale a okolí svědčí "Věstník čs. spolků v Montréale", který po řadu let obětavě vydává dp. Janíček, 4605 West Broadway Ave, tel. 489-7712. Každé nové číslo začíná "Kalendářem činnosti" a pokračuje rubrikami všech aktivních našich organizací. Zpravidla má svou rubriku čs. sdružení, pak Misie sv. Václava, Tělocvičná jednota Sokol Masaryk, Klub seniorů, Společnost pro vědy a umění. V těchto dnech se mezi krajany hlavně mluví o sletu svobodných Sokolů v Curychu. Řada z nich plánuje účast a mnozí si při té příležitosti dovolenou prodlouží a navštíví i jiné země západní Evropy; např. Foglovi odlétají už 12.6. Odchodem dr. Miloše Vítka jsme ztratili jednoho z hlavních dopisovatelů a tak se spoléháme na jiné naše čtenáře, aby nás na významnější události mezi krajany upozornili. Vedle Sokolů nejaktivnější jsou senioři: vede je zdatně inž. V. Pavelka za podpory sociálního odboru čs. sdružení. Konají každou druhou středu schůzky s programem odborných přednášek, hudby a zpěvu. V poslední době jsou populární promítání diapositivů krajanských cestovatelů s jejich vlastním slovním doprovodem. Dále jako skupina navštěvují senioři divadelní představení a koncerty za snížené vstupné. Kulturní život utrpěl náhlým odchodem dr. Vítka na věčnost v lednu a přestěhováním dr. Rydlové do Oakville. Práce na tomto poli zůstává na bedrech dr. Drtiny, inž. Zajíce, p. Vančury a dp. Novotného. Sokolský pracovník V. Chochol odletěl do USA, kde pomáhá sestře M. Provazníkové při sestavování jejich paměti. MUDr. Robert Každan oslaví 5.5. své 70. narozeniny. Inž. V. Pavelka bude-li mít čas - bude 1. června slavit své 85. narozeniny. "Zase zvolený" předseda odbočky čs. sdružení dr. V. Zicha, má plné ruce práce s nově přichozími "Kubánci". Jeho vydatnými pomocníky jsou mj.: paní Soňa Sichermanová, ředitel YMCY p. Špitálský a dp. B. Janíček. Plánují se "orientační-seznamovací" večírky s nově přichozími v Misijním domě. V úterý po velikonočních navštívil místní faru biskup Jaroslav Škarvada z Vatikánu, titulární biskup Litomyšle. A nakonec: hledá se Stanislav Venc, nar. 1925 v Lukavici.

Populární montrealský krajan Antonín /Tom/ Dojážek oslaví dne 30. dubna t.r. své 75. narozeniny. Srdečně mu gratulujeme. Na našem obrázku je upravo br. Dojážek a vlevo je Josef Bůlek, který za války sloužil u 311. čs. bomb. peruti, R. A. F.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

EXPO 86

DOVOLENÁ VE VANCOUVERU?

Vy i Vaši přátelé jste srdečně zváni.

Chuinou krajanskou večerí, dobře chlazený Prazdroj, sklenku vína a pod. najdete ve známé restauraci s 15 letou existencí v Kanadě.

"U ZAVORALŮ"

CZECHOSLOVAKIAN RESTAURANT

707 Queensbury Avenue, * * * * * Telefon 988-1331
North Vancouver

recept pro 2 osoby
PECENÁ KACHNA \$16.00
červená s knedlíky

kultura SETKÁNÍ S BLANKOU KUBEŠOVOU

Nějakých třicet krajanů - jeden z nich, dr. Jaroslav Bouček, až z Ottawy - se 6. dubna sešlo u Janečků v Mississauga se spisovatelkou paní Blankou Kubešovou a jejím manželem na literární besedě. Bylo to kouzelné odpoledne. Jednak proto, že manželé Janečkoví byli vzornými hostiteli. Pak proto, že proti všemu očekávání se ukázalo sluníčko. Ale samozřejmě hlavně proto, že paní Kubešová je vášnivě oddaná poslání svobodných spisovatelů a české literatury a všechny nás okouzila ukázkami ze své tvorby, vzpomínkou na Jaroslava Seiferta a recitací jeho veršů a nakonec několika pasážemi z nejnovější práce Jaroslava Vejvody "Zelené víno". -- Paní Kubešová žije ve Švýcarsku. Byla literárně činná už v Československu, kde psala hlavně pohádky a drobná literární pásma. V exilu, pokud vím, napsala tři pozoruhodné práce: "Deník Leošky Kutheilové", který vysílala rozhlasová stanice Svobodná Evropa a který vyjde v nakladatelství 68 Publishers v Torontě; "Romance pro Žoržinu", kterou vydala Konfrontace ve Švýcarsku, a "Koči dlužba", která vyjde v Indexu v západním Německu. -- Slyšeli jsme úryvky ze všech tří prací a autorka má zřejmě nemalý talent interpretační. Ale ze všeho nejvíc má talent hrát si se slovy, jako málokterý z našich spisovatelů: "Potemněla obloha a zavřeštěl pták, dřív než ztuhl na místě s rozpjatými křídly. Do věčnosti se protáhla vteřina ticha. Takový strach má sopečný jícen v hodině dvanácté, okamžik před přitakáním žvlům. Kdo má oči k vidění, zahlédne by ohnivého mužíka na vrcholu hory." / "Romance pro Žoržinu", str. 18/. -- Tím nechci zmenšovat její schopnost vidět lidi a život osobitým pohledem. Tuto schopnost pěkně vystihl Karel Kukal v anketě Radia Free Europe v r. 1985: "... Skvostné jsou švejkovské dopisy jezděckých či spíše záhumenářských příbuzných z vlasti, obzvláště scéna tetčina vyběhávání výjezdního povolení...". Jak jsem se zmínil na začátku: bylo to kouzelné odpoledne. Doufám, že to nebyla autorčina poslední cesta do Toronta. J.Č.

Poznámka knižní služby "Kanadských Listů": Kniha "Romance pro Žoržinu" má 182 stran a děj se odehrává v Torontě a ve Švýcarsku. Lze ji objednat za \$10 na adrese "Kanadských Listů".

Někteří z účastníků besedy se spisovatelkou Blankou Kubešovou ze Švýcar - stojící a sedící v zadní řadě, zleva /omezujeme se jen na příjmení/: Marušincová, sestry Začalovy, Macák, Janeček, Šejnohová, Začal, Čermák, Macharáček, Škarecký, Šejnoha, Bubeník, Bombera, Hořčica, Veselá a Bouček. Sedící v přední řadě, zleva: Začalová, Škarecká, Michalínová, Čermáková, dcera a matka Morelová, Bubeníková, Hořčicová, Kubešová s dcerou Blankou a Lísková. Autor snímku: p. Kubeš.

Divadlo KOLOSEUM

uvádí

Květen 1986

CIRMAN - SMOLJAK - SYERIA

POSEL Z LIPTÁKOVA

a pásmo písní Voskovec a Wericha.
Suchého a Štítrů a jiných populárních skladatelů

TORONTO:
Sobota, 10. května 1986.
20.00 hodin
MIMICO PUBLIC LIBRARY
47 Stanton Rd. Etobicoke

Nepládejte-li, neuvídejte.
Uvidíte-li, přesvědčíte se

Všechny ostatní informace u divadla KOLOSEUM
prosím volajte (416) 821-8621 (tří předprodeji)

JEDNOU VĚTOU

Někteří

čeští "Kubánci" v Montréálu uvažují, že se po obdržení statusu "landed immigrant" přesunou do Toronta. Během setkání v Montréálu se o tom diskutovalo a čteny poznámky krajana, který přesun před časem uskutečnil; doporučil kroky, které příp. vedou k zajištění zaměstnání a upozornil na nedostatek bytů, hlavně pro rodiny. -- M. Vlasák /Surrey, BC/ navštívil Švédsko, kde žil s rodinou 12 let. -- Radmila P. nemohla přijít na besedu s B. Kubešovou k vůli chřipce. -- A. M. oslavila nedávno opět své 39. narozeniny. -- Schůze Zastupitelstva Rady svob. Československa bude v Torontě 3. a 4. května. Schůzi svolal gen. tajemník J. Horák a po ní bude /podle sdělení J. Corna, R. Fraštackého a Z. Slavíka/ ustavující schůze Zemského výboru RSČ v Kanadě. -- J. Čermák napsal pro "N. Domov" zajímavé poznámky k premiéře komedie J. Hrubce "Dům na nebesích". Napsal, že inscenace si zaslouží, aby všechna představení byla vyprodána. -- Monnica Janečková je členkou Mayor's Youth Advisory Committee v Mississauga. -- "Uranový král" Š. B. Roman oslavil "65". -- J. Kotas měl přednášku ke studentům Ridgemont High School v Ottawě na téma "How totalitarian states control education". -- Jiří Haitinger se usadil ve Whitby, Ont. -- Ivan Papcun je spokojen v Red Deer, Alta. a P. Junek v St. Catharines, Ont.

Petr a Anna Benešovi zvou přátele
dobrého jídla a pití
do svého

17 Main Street East
Grimsby, Ontario

Rezervace na č. 1-945-4498

TORONTSKÝ EXPERIMENT

Veselé paničky Windsorské

Nevím, co by William Shakespeare usoudil o inscenaci své starobylé komedie o veselých paničkách /za mých mladších let "ženách"/ windsorských torontským Novým divadlem. Také nemám ponětí, co by si o inscenaci mysleli v anglickém Stratfordu. Ale Shakespeareovi by se torontsko-česká verze jeho hry pravděpodobně líbila. Chtěl především obecnostvo pobavit. A obecnostvo Nového divadla se bavilo - včetně mne. -- Byl to nejen debut Shaspearův, ale také debut /alespoň režizérský/ Pavla Krále. A byl to debut pro oba zdařilý. Neškodilo ani, že hra někdy přešla v grotesku - nádherné břicho Maškova Falstaffa a obsazení několika mužských rolí ženami /Bardolf Mily Plačkové, Flaštička Aleny Kotlaříkové, Chvostík Daši Belačkové a především doktor Cajus Zdeny Novotné/. -- Úspěchem byla i jednoduše a důmyslně řešená scéna Jardy Příbramského a kostýmy Jany Jeřábkové /která rovněž podala sympatický výkon v roli paní Vodičkové/ mimořádně přispěly k úspěchu představení. Hudba Jiřího Grosmana, zvuk Mily Kubíka a světlo Vladě Gabora a Pavla Krále obohatily atmosféru inscenace.

Většina rolí byla v rukou starých /jenom zkušeností/, osvěčených členů Nového divadla, kteří skoro bez výjimky podali solidní a někdy znamenité výkony: Milan Crhák, Vašek Janouš, Ivan Rázl, Ota Safertalová /paní Hošková/, Bohouš Máca /výborný Vodička/, Tomáš Mašek /výrazný Falstaff/, skoro legendární manželská dvojice Irma a Ferda Čulíkoví /a pan Čulík rovněž skoro všechny nalíčil!/, Jiří Grosman, Jiří Škoda a především Zdena Novotná v roli doktora Cajuse - brilliantní výkon! Po dlouhé době jsme znovu viděli Markétu Příbramskou /v roli hospodské/. Slibně se uvedli Karel Tamchyna /má velmi příjemný hlas/ a jeho žena Radka. A nesmíme zapomenout na sluhu Franty Vajnucha a Pavla Krále. Mezi scénami zpívala Helena Fineová, která při prvním odpoledním představení byla, bohužel, trochu indisponovaná.

Doufám, že to nebyl poslední Shakespeare na české scéně v Torontě. Josef Čermák.

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší
veřejnosti s nejvyšší ka-
nadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE
OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 232 1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400
/Proti Islington Subway Station.

Toronto, Ont.
M8X 2W4

Miroslav Vild

OSUD BYL MÝM PŘÍTELEM

Jan Vella byl populárním členem 311.čs.bomb.pěruť, který tragicky zahynul 4 měsíce před koncem 2.války. S ním přišli o život také R.Jelen, K.Kvapil, V.Kaučers a Leoš Linhart. Vella pocházel z Kladna. Kniha "Osud byl mým přítelem" je k dostání přes "KL" za \$8, pokud záoba stačí. Má 187 stran.

Podporučík Jan Vella, pilot. Zahynul při letecké havárii 10. 1. 1945 ve Skotsku.

Miroslav Vild, radiotelegrafista a radaropérátor. Zemřel 1. 4. 1972 v Praze.

Psal se rok 1945.

„Neporazitelný“ wehrmacht svíraly bez slitování železné kleště spojeneckých armád. Beznadějně a zoufale se bránil a ustupoval k Berlínu. Všichni jsme se radovali a těšili domů.

Dostal jsem telegram od 311. peruti. Byl pro mne jistým překvapením. Netrpělivě jsem ho otevíral.

Čtu: „Vella missing. Zmizel ve skotských horách, letoun nebyl objeven.“

Jako tělo bez duše jsem se díval do černých písmen tragické zprávy a nechtěl jejich obsahu uvěřit. Náš statečný kapitán, kladenský masinář, že už nežije?

Před očima se mi zjevovala důvěrně známá rozlehlá pustá vrchovina, ošklivá a zrádná. To je konec, definitivní konec, neboť pusté skotské kopce krutě mařily všechny naděje. Kolikrát jsme se o tom už přesvědčili!

Rána po noži vraženém do mého těla by bolela méně, než dva řádky slov oznamující zmizení drahého kamaráda Honzíka. Už nikdy neuslyším vtipné historky ze života „modré armády“, kterou měl tak rád a ke které se chtěl po válce zase vrátit. Rozplakal jsem se jako malé dítě. Podruhé v této hrozné válce...

Za několik dní jsem se dozvěděl podrobnosti o celé smutné události:

Vella si vzal dovolenou do Londýna. Odjede vlakem, samozřejmě.

„Pane Vella, prý jedete do Londýna vlakem, je to pravda?“ ptal se ho kapitán Karel Kvapil.

„Jest, pane Kvapil, a nejedu sám. S Linhartem máme už zakoupený spací vůz. Musím se přesvědčit, jak to kolegové ajznpoháči vedou tady,“ odpověděl.

„A co kdybych vás tam odvezl aeroplánem. Letím tam pozítří s ansonem,“ pokračoval Karel.

„Sorry, pane Kvapil, ale máme už ten spacák.“

Karel se pootočil k odchodu a ještě ve dveřích prohodil jen tak mimochodem:

„Tak mi rovnou řekněte, že se bojíte se mnou letět.“

Bylo to řečeno spíše v humoru, ale citlivý Vella si to vzal jinak.

„Tak to tedy ne, A abyste věděl, řeknu to Linhartovi a poletíme s vámi oba.“

Stalo se. Odstartovali 10. ledna 1945. Ale nedoletěli...

JEDNOU VĚTOU

Nejbližšími přáteli Jana Křivdy byli: Vláda Kubiček/padl 17.4.41/ a Mírek Plecítý/padl

21.1.42/.--F.O.Janoušek má v Austrálii první díl "Kroniky čs. legie ve Francii". Věnoval nám brožuru J.Baly "V boji od začátku až do konce."--Jarda Polívka létal s Jos.Chytrým.--J. Hubička sloužil po válce v Plzni jako instruktor. Dnes žije v Anglii.--V.Židlický nám věnoval dopisnici poštovní z 25. 10.39, kterou mu tehdy poslal Oskar Lojka, který padl v Anglii v r.1944. Kdo znal O.Lojku v letech 39-44?--Luboš Šrámek byl

Během pilotního výcviku v Kanadě za 2.války, trávili studenti volné chvíle na krajaňských farmách. Obrázek je z okolí Medicine Hat, Alberta z května 1944. Zleva: Rosča Brhel, J. Těšínský, J. Vejlupek a Bohuslav Velvarský. /Z archívu B.Velvarského./

na voj.hřbitově v Brestu a našel tam 2 hroby čs.dobrovolníků z I. války. Je tam také pochováno 22 neznámých spojeneckých letců; 14 bylo vyloveno z moře a jsou mezi nimi jistě i naši.--Máme foto O. Linky, Kdo o něm ví víc?--"Zprávy čs.kolonie v Newcastle upon Tyne" z listopadu 41 přinesly článek npor.let.E.P. o náletu 311.peruti na Štětín. Kdo byl autor?--G.Přistupa a Stojan sloužili u 312.čs.peruti. Též Fr.Krůta, který dnes žije v Austrálii.--V Praze žije býv.por.WAAF Joyce Mžourková, zno- vu provdaná jako Kadečková. Byla poradcem při produkci filmu "Nebeští jezdci".--Josef Košnar padl 5.června 1940 v prostoru Amiens ve Francii. Narodil se 3.listopadu 1916 v Pečkách.--Do archívu jsme dostali fotografie rt.H.Dostála, V. Kubička a M.Plecitého.

SORUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ Hledá se Meto-
děj Diviš, býv.

stíhač u RAF. Žije v Anglii?--Jan Novosád měl přezdívkou "Bera" a pochází od Val.Meziříčí. Létal jako radiotelegrafista v posádce J.Vel- ly.--H.Prokop žije v E.Preston v Anglii.--"HR" přinesl článek o konc.táboru Svatobořice u Kyjova, kde byli Gestapem internováni mnozí příbuzní našich letců.--V Kutné Hoře žije J.Ščerba.--Máme foto A.Záleského, J. Hýblera a Jar.Čermáka.--Let.důstojník Zbyněk Roušar/nar.19 08/ byl oficiálním čs.let.pozorovatelem během občanské války ve Španělsku /byl zachycen Z.Němečkem v knize "Dábel mluví španělsky"/, v Anglii přešel ke svob.Francouzům; po válce dělal konsula v belg.Kongu. Doma zbaven svobody až do r.64 a zemřel v r.1979. Kdo nám půjčí jeho fotografii?--50.výročí prvního vzletu stíhačky Spitfire oslavili také na letišti Laneria poblíž Johannesburgu. Jediný letuschopný Spitfire v JAR pilotoval mjr.let.A.Lurie.--17.3. zemřel v Praze Karel Schoř, 71. Na kremaci ve Strašnicích byli let.attaché Kanady, V.Británie a Francie. Létal u 311.--Kdo ví něco o o- peraci u Brestu 24.září 1943, během které zahynul Jaroslav Hirm, který sloužil u 313.peruti a pocházel z Tovačova.--V Teplicích v Čechách zemřel 2.března účastník II.zahr.odboje

JUDr.Antonín Tichý, 78.--Jan Klán/USA/byl mile překvapen naším článkem k je- ho 75.narozeninám.Zdraví všechny své přátele.--Máme 3 fotografie našich u 68.angl.peruti.--A.Vrána nám zapůjčil knížku "Letec Alois Vašátko", která vyšla v Brně v r.47. Je autorem věnována mučedníkům svatobořickým.--Žije v Praze S/L Štěrbáček?--Tito padlí čs.letci byli před válkou aktivními skauty: Babiček, Brejcha, Engländer, Hanzlíček, Hapala, Hýtko, Chalupa, Janda, Kalásek, Košťál, Krajina, Krcha, Kulhavý, Laška, Macháček, Mucha, Pavelka, Pavlík, Řezáč, Straka, Strankmüller, Jindřich Svoboda, Josef Svoboda, Šindelář, Špot, Vaníček, Vrbka, Zákravský, Záleský, Zimprich a Zrník. Kdo zná další?

--V knize L.Lucase "Out of the blue" jsou příspěvky Mráz-

ka, Fajtla a Maňáka.--F.Kurial hledá P.Perutku.--Pomníček

E.Prchala je mezi pomníčkem T.Vybírala a J.Hýblera.--V do-

datku k rukopisu "Letecká služba" popsal M.Liškutín 5 na-

pínavých situací, které zázrakem přežil.--Reprodukce DFC

stojí v Anglii asi 25 liber.--Ve Walesu žije Jaromír Gry-

gar od 311.--V Brně zemřel ing.Miloslav Svoboda. a pal.

střelec J.Kuchařík.--B.Velvarský nám připomněl, že Karel

Hoch zahynul doma po válce při havárii větroně blízko Do-

mažlic. Hoch absolvoval pilotní kurs No.4.ITW v Paignton, byl známý pod pře-

Devon, na jaře r.1943. Styčným důstojníkem tam byl F/Lt.

Josef Horák z Lidic.--V Jihlavě zemřel František Flieger, chori"--viz "KL" z

býv.stíhač u RAF.--V Praze zemřel býv.pařížský Čech Vlad. 15.3.85, článek na-

Krémář. Byl to letec? Bylo mu 74 let.--Srd.záchvat měl Lu-

dvík Kozák, který sloužil jako letec v armádě svob.Fran-

couzů. Jeho bratranec Kozák zahynul v sev.Africe.--Sestra

Oskara Lojky žije v Třebíči.--Kdo ví něco o letci Strán-

ském, který pochází z Havlíčkovy Borové?--24.10.85 slavil

své 70.narozeniny Jindřich Šikl.Bydlí se svou paní Libu-

ší v San Mateo, Kalifornie.Standa Šácha žije v Castro Val-

ley, Kalifornie.--Syn Sáši Hessa žije ve Švýcarsku.--S F.

Schejbalem 20.4.43 zahynuli: F.Dostál, K.Pošva, K.Šimon, Jan

Domanský, J.Křepela a L.Martinovič. Šlo o cvičný let z OTU

č.6.F.Schejbal pocházel z Ostřetína.--Por.let.B.Novák

padl v r.43 v Syrii ve službách svob.

Francouzů.--Plk.let.O.Sviták byl pový-

šen na gen.let.in memoriam v r.45.

Synovec Ivan Sviták je v Kalifornii.

Dne 9.ledna t.r. tomu byly 2 roky, co v Anglii náhle zemřel mjr.gšt.Jo- sef E.Hýbler, který byl známý pod pře- zdívkou "Regens- chori"--viz "KL" z 15.3.85, článek na- depsaný "Koncert". Na jeho počest o- tiskujeme vzácnou fotografii vypůj- čenou od paní L.Hý- blerové: zachycuje J.Hýblera v Paříži 10.května 1940, ve francouzské let.u- ni formě.Sloužil tehdy s F.Bernar- dem, F.Doležalem, J.Douchou, B.Fiřtem, S.Plzákem a K.Še- dou u peruti II/2.

Z archívu B.Kadlčíka z Niagara Falls, Ont. jsme si vypůj- čili tuto zajímavou fotografii z Miami, Florida, cestou od 111 O.T.U. /Nassau, Bahamas, začátkem roku 1945. Tato plně vycvičená posádka B.Jaroše se stala součástí 311.čs. bombardovací peruti v rámci RAF. Zleva: Sgt. Pikala /snad žije v Clevelandu/, Sgt. Kadlčík /Niagara Falls, Ont./, Sgt. Jandera /prý žije v Anglii/, paní Louise Zábranská z Mia- mi, F/O Krezek /jeho osudy po válce nejsou známy/, W/O B.Jaroš /zvaný též "Suška"; žije ve staré vlasti/ a Sgt. Krakovský /snad žije v Sudbury, Ont./ Poznali by se kdyby se dnes - po 40ti letech - někde sešli...?

O vojácích /pův.František Mahler/ sloužil

za války u 200.protilét.pluku,byl v druhém Tobruku a pak v důst.škole v Haifě. Po přesunu do Anglie byl u 2.tank.praporu, jehož posledním velitelem byl plk.Ferdinand Šeda; byl to muž zbožný a vojáci mu říkali "kostelník".V r.1945 vyhnal tankem sovětské vojáky z okolí Plzně, když tam u sedláků kradli obilí. F.Marlow po válce pracoval na čs.velvyslanectví v Ottawě a po únoru 48 resignoval spolu s F.Němcem,dr.K.Bárou a ostatními.--Autor knihy "Operace Silver A", dr.Zdeněk Jelínek,žije v Kolíně.--Co se stalo s kpt.Pospíšilem, který v Anglii za války vedl tiskový archiv?--Ing.Jan Fráňa se domnívá,že zásluhy plk.Romana Kokrady, který zemřel v Londýně 2.12.85, o propagaci naší věci za války v Anglii jsou přehnané; propagaci řídil Jan Fráňa.--Posledním žijícím příslušníkem slavné rotý "Nazdar" z I.války je p.Vlk. Žije v Bojově u Prahy a je mu 97 let.--Alois Šeda píše v Kalifornii dopisy redakcím místních novin. Jeden z dopisů má název "Don't give Soviets rope", v němž připomíná výrok Lenina, že oběsí kapitalisty na provaze, který mu kapitalisté dodají.--Poslední schůzi odbočky čs.veteránů v Montreálu řídil F.Šnábl, za účasti 20ti osob. Odbočka nese jméno T.G.Masaryka. Bylo vzpomenu to zemřelých členů v r.85 /F.Popper a dr.Erich Seiler/.--U 1.praporu působil jako kněz jistý dp. Boček. Kdo o něm ví víc?--Č.51 revue "After the Battle" má rozsáhlou reportáž o bojích kolem Tobruku za 2.války a zmiňuje se o našich vojácích a jejich udatnosti.--Rádi bychom ve voj.archivu měli tyto knihy: "Směr Praha", "Po druhé Tobruku" a "Z Protektorátu do republiky". Má někdo knížku Z.Václavíka "Lidé s nebes"?--Podle svědectví muže, který se stýkal v Moskvě za války s plk.Pikou, kdykoliv se Gottwald, Kopecký a spol. opili, vždy vyhrožovali Pikovi, že ho odpraví. Po kom. puči mohl Pika odejít do exilu, ale prohlásil: "Vím, že mne pověsí, ale do třetího exilu již nejdu."--Paraskupina BARIUM měla složení: J.Šandera, T.Býček a telegrafista J.Žižka. Fr.Široký od 1.roty 1.praporu byl rotním kuchařem a po výcviku byl zařazen do paraskupiny CALCIUM /J.Odstrčil, J.Gemrot, K.Niemczyk/. Shozeni byli u Cejhovic na Chrudimsku. Odstrčil byl 23.6.44 Gestapem zabit. Široký byl po únoru 48 přes 3 roky ve "vyšetřovací" vazbě.--Na Tasmanii zemřel Karel Klemesš, býv. záp.voják.--Doma zemřeli legionáři z I.války J.Příšovský a Josef Kačerovský.--V.Dufek a Janina Stepek měli svatbu 28.12.1985.

VZPOMÍNKA NA »VOJTU«

Před 44 roky, 21. března 1942, skončil hrdinskou smrtí jeden z největších bojovníků proti nacistickým okupantům litáhní kapitán Václav Morávek - Vojta.

Dne 16. března 1939 jsem byl přijat do Obrany národa. Podléhal jsem postupně pěti náčelníkům štábu plk. gšt. Kudláčkovi-Hutníkovi (odešel do zahraničí v listopadu 1939), plk. gšt. Vedrálkovi-Sázavskému (odešel v lednu 1940) a plk. gšt. Bočkovi-Chodskému. Moje krycí jméno bylo Láda. Poslední náčelník štábu mne předal zpravodajské skupině Balabán (Bohuš), Mašín (Pobere z Lomu) a Morávek (Vojta). Ve styku jsem byl pouze s Vojtou, jeho pravé jméno

neznám. První schůzka se uskutečnila za 14 dnů v Mezibranské ulici na stanicí tramvaje. Usměl jsem se ke mně a řekl: "Vojto, ty jsi obléčen jako Tyrolák s monoklem, takže jsem ho nepoznala. Řekni mi, kdo jsi, a já ti budu muset naštět kancelář, kterou jsem našel jako jingovanou, jmenuje se na jméno své manželky Cecilie, z opatrnosti přemístil, protože se o ni dozvěděl jistý člověk. Patrně to bude do paláce U Nováků ve Vodičkově ulici, kterou má také několik ughodů. K tomu však již nedošlo, poněvadž jsem byl 4. května 1940 zatčen.

V Brně v Československu zemřel JOSEF OTISK zasloužilý západní voják

Major čs. zahraniční armády na Západě Josef Otisk, někdejší příslušník II. pěšího praporu a později, v r. 1944 velitel paraskupiny Wolfram, vysazený v týlu nepříteli s bojovým úkolem, zemřel v Brně v půli ledna 1986 ve věku 75 let.

Byl nositelem všech čs. vojenských vyznamenání z let 1939-45, francouzského „Croix de Guerre“ a britského řádu M.B.E. Prátele a bývalí spoluvojáci se s ním rozloučili ve čtvrtek 16. ledna 1986 v chrámu sv. Jiljí v Brně - Líšni.

Kdo jej osobně znal z doby 2. odboje, nechť nám laskavě napíše na něho vzpomínku do H.N. Rádi a s povděkem ji zveřejníme. Na ty obětavé vlastence ze západní armády nesmíme zapomenout!

Jsem však neznal.

Boček mi před svým odchodem za hranice (v únoru 1940) řekl, že mne do kanceláře Svazu čs. zbrojníků, kam jsem byl nasazen jako generální tajemník, bude někdo volat pod heslem „Vojta“. To se skutečně stalo, a my jsme se pak sešli v kavárně v Žitné ulici. Dohodli jsme se o způsobu styku a práce. Vojta mi bude dávat zprávy pro skupinu kolem časopisu V boj. Já jsem informoval o situaci v odbočích Svazu a o zakládání ilegálních buněk. Scházet se budeme případ od případu.

První schůzka se uskutečnila za 14 dnů v Mezibranské ulici na stanicí tramvaje. Usměl jsem se ke mně a řekl: "Vojto, ty jsi obléčen jako Tyrolák s monoklem, takže jsem ho nepoznala. Řekni mi, kdo jsi, a já ti budu muset naštět kancelář, kterou jsem našel jako jingovanou, jmenuje se na jméno své manželky Cecilie, z opatrnosti přemístil, protože se o ni dozvěděl jistý člověk. Patrně to bude do paláce U Nováků ve Vodičkově ulici, kterou má také několik ughodů. K tomu však již nedošlo, poněvadž jsem byl 4. května 1940 zatčen.

Jestli předtím jsem však měl s Vojtou několik schůzek. Při jedné z nich v Metru na Národní třídě mi řekl: „Dostal jsem právě jednu důležitou zprávu. To budou v Londýně a Moskvě koukat!“

„V Moskvě?“, podivil jsem se. A Vojta mi řekl, že je přesvědčen, že Sovětský svaz bude v této válce hrát rozhodující úlohu a on že chce vidět svoji vlast svobodnou. Proto spolupracuje i s komunistickým odbojem. Nedožije-li se svobody, konal podle svého přesvědčení jen svou povinnost.

Při jedné ze schůzek u Muzea jsem se při loučení zmínil, že jdu k. ing. Kabešovi do rozhlasu, Elldáš mu ukazuje, aby byl opatrný, že gestapo jde po ČTK (Schmoranzovi). Vojta toho využil a požádal mne, abych se zastavil ve 2. poschodí u jednoho poručíka (jméno jsem již zapomněl). Mám mu říci, aby Vojtou poslal silbéně.

To se také stalo. Klidně jsem vyšel z rozhlasu na roh Škrétovy ulice, rozhlížel se, ale Vojtu jsem uviděl až nahoře v ohybu. Šel jsem za ním a vytkl jsem mu, proč pooděšel tak daleko. Vzal mi krabičku z ruky, smál se a povídá, že musel mít přece náskok, kdyby mne u východu z rozhlasu chytili. Vedle vrdného tam konal službu i náš strážník, německý četník a SAmán. Taková eventulita mne vůbec nenapadla. „Vidíš,“ povídá Vojta, „aspoň jsi šel klidně. V tom baltěku je součinnost, kterou potřebujeme k vyhlášení.“

Snad na každou schůzku přišel jinak oblečen a maskován. Nastl u sebe dvě armádní pistole a jednou mi tak, jak bylo mezi vojáky zvykem, řekl: „Mne nikdy živého nedostanou. Právě teď budu hovořit. Poslední kulka bude pro mne!“ A to také při zatčení 21. března 1942 pod Pražským mostem v Praze 5 splnil.

Při naší poslední schůzce koncem dubna 1940 mne požádal, abych oblékal na jméno paní Heilerové v Sázavské ulici na Vinohradech 20 metrů uhlí. Mám to zaplatit, peníze mi pak dá. To se také stalo, i když peníze předal mé manželce až po mém zatčení. O tom, kde moje manželka pracuje, i o našem bytě ve Finské ulici ve Vršovicích, kde dvakrát přespával, Vojta věděl.

O Vojtově konci jsem se aspoň částečně dozvěděl 16. září 1942 při hlavním líčení před senátem oberlandesgerichtu v Drážďanech. Jako svědek tam byl předvolán pražský gestapák Fleischer. Vypovídal m. o přestěpce při Vojtově zatčení i o tom, kolikrát Vojta unikl gestapu z obklíčení a kolik škod mu napáchal. Na mne pak Fleischer ukázal a řekl, že jsem rozhodně také jeden z jeho pomahačů!

Po svém návratu z nacistické káznice 12. května 1945 jsem se teprve dozvěděl, že Vojta byl škpt. Václav Morávek a spolu s Balabánem a Mašínem tvořili zpravodajskou skupinu. Na Vojtovu památku byl v místech, kde dobojoval, postaven pomník.

ALOIS BLÁHA

Četa kadetů v důstojnické škole v Moreton Pad-dox, leden až březen 1941, instruktáž v hangáru. Zprava: Buchta, Roth, Čulík, Böhm, Wolf, Bauer, Kanovský, Paroulek, Kováč, Utínek a Baohánek. /2 archiv u K. Wolfa, Hamilton, Ont./

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

24 HODINOVÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

American Express Travellers šeky BEZ POPLATKŮ!

- Dlouhodobé vklady
- Denní úrokové vklady
- Speciální vklady
- RRSP

Platíme úrok na šeková konta.

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace.

Úřední hodiny: pond. a pátek 10-7, út. až čtvrtek 10-6, sobota 10-1.

Dne 12. března t. r. tomu bylo 10 let, co v Nežetických, p. Trhové Sviny, okres Č. Budějovice, zemřel ruský legionář Jan Šinák, 84. Vrátil se do vlasti přes Kanadu a byl po 18 let nežetickým starostou. Za I. republiky byl členem agrární strany. Je pochován v Trhových Svinech.

Rud. Nekola

CHESTER

Dnes se mi stýská kam ukryji žal mladými sny se vzdouvá Nepůjdu k moři kde racek by se smál loď moje odplouvá

Do Chestru půjdu na řeku Dec pod snivé lomenice a oken mřížoví v barevném příchři starého podlouhbi chlapecké sny své nechám vlát a budu si zpívat a budu si hrát Do Chestru půjdu se podívat

Na sedmém schodu před domem na rohu sednu si pro pohádky trochu se protáhnu opřu se o mlhu zadními vrátím se vrátky V měděné konvici jež stojí u krbu labutě bílé se rozletí brčálem vod jde marabu a vítr si zpívá v dojetí

To není vítr jenž táhne od katedrály tam starý varhaník své hraje preludum na horách červených ohně nové vzplály a já se vracím ve svůj dům

Dnes se mi stýskalo a já přec žal svůj ukryl pod sedmkrát lomený domu šití odešlo bylo nebylo domova hlas jsem slyšel znít

Až budu doma budu mít dům jako jsou v Chestru domy až budu doma budu mít dům jenž tichem severním voní

"Z Lyriky vulky"

9. XI. 40

Vladimír Krajina S úctou vzpomínáme...

ČESKOSLOVENSKÝ SKAUTING

JUDr. Velen Fanderlik, poslední doma zvolený náčelník čs. skautů, emeritní profesor Selkirk Junior College, býv. čs. advokát a později vyšetřující soudce, major v naší zahraniční armádě během 2. války, umělec-maliř a grafik, historik a spisovatel zajímavých krátkých vzpomínek, nás navždy opustil v městečku Trail, B.C. v noci z 1. na 2. února 1985. Uplynul tedy už rok od jeho náhlého odchodu. --Tak začíná článek docenta V. Krajiny, který vyšel ve "Stopě" nedávno. Rozhodli jsme se uctít Velenovu památku fotografií z Hodonína z předválečné doby, když tam Velen vedl oblastní skautský kurs. Fotografie je z archivu Slávy Šulce, který se s Velenem znal doma i v čs. zahraniční armádě, jakož i v 3. exilu. Snímek je zažloutlý, ale je z něho jasně vidět, že Velen byl i v Hodoníně středem pozornosti..

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

V Bratislavě žije dnes 416.000 lidí. Z toho je 92% Slováků, 5% Maďarů, 3% Čechů a 1% jiných. Denně projíždí městem 600 nákladních aut, většinou směrem k Maďarsku / a dál do SSSR/. Byla zahájena stavba podzemní dráhy; trasa probíhá částečně pod Dunajem. Průměrná čekací lhůta na byt je 7 let. --Eva Šimečková-matka autora knihy "Žabí rok", vydané Indexem je od 3.3. nezvěstná. Nevrátila se po večerní procházce do svého bytu a asi byla zatčena. --Vedení KSČ se zdráhá přejít od březňevovské stagnace ke gorbačovské dynamice, protože kádři mají strach ze změn, které už jednou vyústily v tzv. pražské jaro. --Za posledních 9 měsíců v r. 1985 se v čs. poště ztratilo 5.200 zásilek. --Když se kanadský pensista českého původu Václav Keller vracel do ČSSR, myslel si, že jede do blahobytu s pravidelným přílivem kanadských dolarů. Za 6 měsíců byl zpátky na západě. /Usadil se v Anglii, kde má občanství./ --Komisařem čs. účasti na EXPO 86 je RNDr. Josef Kuba. Ústředním tématem expozice bude pozvání do ČSSR. --Za 1 Tuzex kupon se dostane 5 čs. korun. To znamená, že za 1 US dolar se dostane 25 až 30 čs. korun. Americký turista dostane za 1 US dolar jen 8 čs. korun. --Vasil Biľak propagoval v záp. Německu pití pilsenského piva. --V Brně byla otevřena první část podzemky, před nádražím. --Kolin, Plzeň, Brno, Příbor a Lipník nad Bečvou byly prohlášeny za městské památkové rezervace. --Počet vysoké školy v českých zemích se odhaduje na 21.000. --Trať mezi Ústím nad Labem a Prahou byla elektrifikována. --Na Slovensku je asi 92.000 cikánských dětí ve školním věku. Jen 83% z nich do škol chodí pravidelně. --Angl. policie vyšetřuje činnost čs. vojenského attaché plk. M. Merhauta; jistý B. Gentleman, 27, se přiznal, že dotyčnému předával tajné informace a byl za to placen. --Čs. poštovní známka vydaná na počest EXPO 86 má hodnotu 4 čs. korun. Senzací budou prý čs. systémy Actoscope a Selectorama. --12. února zemřel v Praze dirigent Václav Smetáček, 79. Vedl m. j. pěvecký sbor Hlahol. --Ústí nad Labem má nyní 106.000 obyvatel; byly pohlceny Chabařovice a Neštětice. --Nová sedačková dráha na Pláň u Šp. Mlýna odbaví 900 lyžařů za hodinu. --Letecké pluky v Hradci a Přerově mají nyní bitevní letadla SU-25, které se prý osvědčily v Afganistánu. --Rakety SS-22 a SS-23 jsou umístěny v prostorech Doupov, Jince, Mimoň, Bělčicko, Hanácká louka a VVP Libava, jakož i v Malackách a v Gremlázi. --Kapucínské zahrady v Brně jsou nyní přístupné veřejnosti. --Zlín má nyní nejmodernější koželužnu. --P. Colotka a inž. Lacko jsou zapleteni do aféry "ojetých" aut. --Celník J. Pátek dostal 3 roky za pašování videorekordérů z Rakouska. Podobných případů bylo víc.

V Praze zemřel Karel Vlach

Ve věku 74 let zemřel ve středu 26. února v Praze zasloužilý umělec Karel Vlach, výrazná osobnost české taneční hudby a jazzu. První soubor, ještě amatérský, založil v r. 1939, v době swingové vlny. Od r. 1941 - tedy celých čtyřicet pět let - stál jako dirigent v čele profesionálního orchestru, což se i ve světovém měřítku podařilo jen málokomu. V letech 1947 a 1948 řídil K. Vlach orchestr v Divadle V + W, později spolupracoval s J. Werichem na estrádách a v Divadle ABC. Z této doby byla významná nová zpracování Ježkových písní, jimiž Vlachův orchestr udržoval swingovou tradici a razil cestu původnímu českému velkoorchestrálnímu jazzu. I v dalších letech byla pro K. Vlacha typická vysoká úroveň aranžérské práce, náročnost na práci jednotlivých hráčů (z významných sólistů uvedme např. V. Rašku, M. Ulricha, R. Kubernátu aj.), textařů (J. Kainar, V. Dvořák, Z. Borovec) a zpěváků (R. Cortés, M. Chladil, Y. Simonová). Karel Vlach znamená velkou, bohužel už uzavřenou kapitolu české zábavné hudby.

Karlova Becherovka zaznamenala úctyhodný rekord. V roce 1985 závod vyrobil 6 milionů litrů tohoto zaluďetního likéru, který se vyváží do 32 zemí a přináší téměř půl miliardy korun čistého zisku. Byla to nejvyšší roční výroba od založení podniku. Hranice 1 milionu litrů byla dosažena poprvé před 18 lety. Tajemství 180 roků starého receptu, který obsahuje extrakty z 19 bylin, znají údajně jen dva lidé.

FILATELISTICKÁ SENZACE ROKU:
SKAUTSKÉ ZNÁMKY !!!
ČS. POŠTA V HONBE ZA VALUTAMI

Těsně před uzavěrkou nás zastihla téměř neuvěřitelná zpráva: Československá pošta vydá 1. dubna - mimo emisní plán - skautskou známku!!! (Nominální hodnota 0,50 Kčs, návrh Gustáv Zadek-Zužlajda, tisk Rudá mnogopečet v Postoloprdech, zoubkování 22 3/8.6:16 4/17, naklad 2384 142.)

Ke známce připravené dvě obálky prvního dne ozřejmují dosud nevidané filatelistické možnosti. Příslušná poštovní cena je na obálcích uhlopříčně perforována. Cena první FDC obnáší 2,30 Kčs, zatímco druhá - s horní částí známky bez nominální hodnoty - bude za maní-

pulační poplatek 5 Kčs zdarma rozdávána sběratelům jako dárek ministerstva spojů k usnesení rodné strany.

Neděkané vydání této skautské známky - nesmíme zapomenout, že komunisté skauting již dvakrát krvavě zlikvidovali a toto hnutí je v ČSSR dodnes zakázané - způsobilo mezi zdrženlivými znalci východní scény jistý zmatek. Nyní však, krátce poté, co se s. Hnila, nástěnkář a tiskový referent jistého pražského ministerstva, v pivnici »U Fleků« uspil, že ČSSR chystá vydání známek v dolarové měně, se experti přiklání k názoru, že čs. režim se snaží získat kýžené valuty všemi způsoby. I na úkor filatelistů.

Tato známka nebude Leninužel k dostání u poštovních úřadů. Pouze v Tuzexu.

Zprávu dodal: JIŘÍ ČEJKA, USTER-SCHWEIZ

POSLEDNÍ POZDRAVY

Vladimír Kříž, San Francisco, USA

Na jaře roku 1984, kdy už jsem se chystal k odchodu do emigrace, mne náhle překvapil korespondenční lístek, který mi přišel do Jihlavy z Havlíčkova Brodu. Bylo to sdělení profesora Tomka, že mu byl přerušen trest vězení, a že se nyní léčí na plicním oddělení tamní nemocnice, kde ho mohu konečně navštívit.

Oldřich Tomek, známý filozof, humanista a básník, byl až do roku 1970 profesorem literatury na gymnáziu v Chotěboři. Protože odmítl vzdát se svého politického i náboženského přesvědčení /byl hluboce věřící katolík/, byl zbaven zaměstnání, a několik let pracoval jako závorář na železnici. Ale i tato práce se zdála "tém na hoře" příliš dobrá pro toho, kdo má jiné politické názory. --"Nesměl jsem zůstat u těch závor, protože mne tam lidé viděli, chtěli se mnou hovořit, zdravili mne", řekl mi profesor Tomek, když jsem se s ním seznámil počátkem 70. let. To už byl skladovým dělníkem v předpenzijním věku. Vzali mu jeho oblíbenou práci, školu, žáky, nesměl publikovat. Ale jedno mu vzít nemohli - jeho nezdolnou energii a optimismus. Viděl, jak Československo, kterému kdysi mezi dvěma světovými válkami říkali ve světě "Malá Amerika", se nyní stává zemí teroru, udavačství a korupce. Viděl a s bolestnou citlivostí vnímal nespravedlnost a zlo, ke kterému nemohl mlčet. Znovu začal psát básně, ve kterých vyzpíval touhu všech lidí po svobodě, spravedlnosti a lásce. Básně, které nemohly být nikde publikovány. A přesto je lidé četli ve strojopisech a rozšiřovali dál. Mnozí přicházeli za profesorem Oldřichem Tomkem pro slova naděje, která byla v mrazivé době tolik zapotřebí. Několikrát se obrátil písemně na vládu i prezidenta republiky se žádostmi o propuštění politických vězňů, za dodržování ústavy, zákonů a mezinárodních dohod. Už těsně v předpenzijním věku byl zatčen a uvězněn. Po roce, ve kterém prošel několika žaláři, se vrátil s podlomeným zdravím. --Právě za pobytu ve vězení vznikly jeho nejlepší básně, plné protestu a vzdoru. Znovu hovořil s lidmi, vyprávěl o poměrech ve věznicích, našel cestu k Chartě 77 a stal se jejím nadšeným stoupencem a propagátorem. Byl si vědom toho, co se může stát, protože věděl, že ti, které kritizuje a proti kterým se postavil, ho nenávidí. Když jsem s profesorem Tomkem v té době - obořil, abych mu připomněl jeho zdravotní stav i nebezpečí, které mu hrozí, řekl mi: "Mnozí moji přátelé odešli do zahraničí. Ale všichni přece nemůžeme odejít! Někdo tu musí zůstat s lidmi, bojovat..." --Počátkem 80. let byl profesor Tomek znovu zatčen a uvězněn na 6 let. Jednou z rozhodujících přitěžujících okolností byl nálezk Charty 77 a básně s "protistátním obsahem". Obhajoba lidských práv je v dnešním Československu zločinem. Byl proto uvězněn už v penzijním věku mezi zločinci. V havlíčkovobrodské nemocnici, kde jsem ho navštívil na jaře 1984, mi líčil otřesné poměry ve věznicích. Přes chatrné

Dokončení na str. 8.

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA Podle sčítání z r. 1981 žije v Calgary 3.200 osob českého nebo slovenského původu. Bulletin "Calgarské Listy" /březnové číslo mělo osm stran zajímavého čtení!/ chodí na 400 adres. 7. března přednášel tam p. Löbl; koncem května má tam zpívat W. Matuška. Předsedou odbočky Čs. sdružení je Milan Ač, tel. 271-7012. -- Jirka Styx letí koncem dubna s paní na dovolenou do Malagy. Zajímá ho naše vesnička v Denia. -- "North Shore News" v záp. Vancouveru přinesl zprávu, že v Thajsku byl na doživotí odsouzen za pašování heroinu Jiří Beneš, 40. Bydlel dříve v apt. 802, 540 Lonsdale Ave. -- Clyde Sanger napsal knihu "Lotta" - o sociální pracovníci původem z Československa. Dr. Lotta Hitschmanová založila před 35ti lety Unitarian Service Committee a pomohla doslova milionům lidí v Africe a jinde. Kniha stojí \$24.95 a vyšla u Stoddarta. -- Kan. spisovatel českého původu Peter C. Newman se přestěhoval do Victoria, BC. Čte "Kanadské Listy". -- Z. Vykoukal /Bowmanville/ nám poslal pozdrav z Warm Mineral Springs, Florida. Ing. Karel Buzek /Uxbridge, Ont./ byl ve West Palm Beach, Florida. -- Milan Kubík /direktor Fotopress News/ a Veronika Řepková /Editor of Foto Expression/ měli svatbu. -- Z Kingstonu se ozvali manželé Oulehlovi. -- Jehlici od prov. ministryně občanství a kultury dostali krajané: F. Braun, J. Čermák, V. Fic, M. Reinišová, Blanka Rohnová a J. Waldauf. -- Nedávné číslo obchodní revue "Exchange" přineslo článek o J. J. Havlíkovi z Cambridge, Ont. Článek má titulek "A Disappointed Man" /Zklamaný muž/. -- Z Victorie, BC se ozval býv. čs. konsul dr. Jiří Mareš. Popsal nám hereckou kariéru své dcery Markétky. Z prvního nezdařeného manželství má syna Marka. S druhým manželem /Ferdou Čumpelíkem z Prahy/ má 2 děti a 2 restaurace - El Rancho a Antonio's. První se specializuje na mexická jídla.

UŽ 65 LET ...

Je opravdu k nevíře, jak rychle člověk stárne.

V těchto dnech jsem si uvědomil, že před 65ti lety začali studovat ve Francii českoslovenští středoškoláci, po dohodě mezi ČSR a Francií. Byli to vybraní středoškoláci, většinou stipendisté (já byl stipendistou Francouzské vojenské mise v ČSR). Stipendium trvalo tři roky a končilo maturitou ve Francii. Do Francie jezdili středoškoláci z páté třídy reálky anebo gymnázia. Byl jsem v té skupině (z pražské malostranské reálky). Bylo nás 18, když jsme se rozjeli koncem září 1920 do lycea v Dijonu, do našeho nového domova. Doprovázel nás profesor Tenora. Těch několik týdnů v roce 1920 jsme, my Čechoslováci, zůstali pohromadě, abychom si zvykli. Až v lednu 1921 nás francouzští profesori rozřídili mezi francouzské studenty, naše budoucí kamarády.

Bydleli jsme v Cartonově lyceu v Dijonu. Tam vyrostlo později hodně známých lidí. Uvedu tři: Václav Černý, profesor pražské Karlovy university, Slovák Ján Pauliny-Tóth, který byl hodně politicky činný za války v Londýně, kde po válce zemřel, a Jiří Voskovec - kdo by neznal pražské divadlo Voskovce a Wericha?

Druhé bydliště tentokrát našich studentek ve Francii, od roku 1923, bylo v Saint-germain-en-Laye, nedaleko Paříže.

Do třetice: od roku 1924 se posílali naši hoši do města Nimes, rodiště známého historika Ernesta Denise (1849-1921), který pomáhal české kauze. Když byl v Čechách, sešel se s Palackým a J. Vrchlickým. Během I. světové války spolupracoval s T. G. Masarykem a dr. E. duardem Benešem.

Hlavní prázdniny jsme prožívali doma. Na to vše máme nezapomenutelné vzpomínky.

Z uvedených tří francouzských měst vyšlo několik set francouzských bakalářů. V každém případě podtrhuji, že francouzská maturita byla uznávána v ČSR, jediné jsme museli udělat navíc maturitní zkoušku z češtiny a z českých dějin. - Ať tak či jinak, i když nám bylo ve Francii na začátku smutno, dobře jsme si na ni zvykli, bylo to krásné a nezapomenutelné. Prostě - byli jsme mladí a Francie v té době byla krásná.

"VSL" DR. JAROSLAV TRNKA, PAŘÍŽ

High Above the Clouds - Mountain Goat

Představujeme Vám znamenitého krajanského umělce a milovníka přírody, dr. Antonína Bubeníka. Tato kresba je jeho nejlepší. Originál je barevný a reprodukce jsou k dostání..

JESTLIŽE ZAMĚSTNÁTE MLÁDEŽ, ZAPLATÍME VÁM \$ 1,25 NA HODINU!

LETNÍ PŘÍLEŽITOST PRO ONTÁRIJSKOU MLÁDEŽ

Podniky a farmy mohou získat tuto dotaci, jestliže v létě zaměstnají mladé lidi od patnácti do dvaceti čtyř let.

Program poběží od 14. dubna do 18. října. Uzávěrka pro žádosti je 6. června. The Ontario Youth Employment Program je velmi populární, měli byste o něm uvažovat již nyní.

Jsou zde i další možnosti. Dovědět se o nich můžete z brožurky, kterou spolu se žádostí můžete dostat zdarma na čísle:

1-800-387-1290

SUMMER OF '86

Summer jobs for Ontario's young people.

Ministry of
Skills Development

 Ontario

Minister, Hon. Gregory Sorbara
Premier, Hon. David Peterson

Trochu historie

Masaryktown, Scarborough, Ont., 18. září 1966: zleva-gen. MVDr. Mikuláš Ferjenčík, Mirko Janeček, dr. Ján Smerek, Mike Ferik a neznámý.

Londýn, Anglie - začátkem 70. let. Vlevo: Blažej Vilím, býv. gen. tajemník Čs. sociální demokracie - zemřel v Londýně 23. září 1976.

Vpravo: jeho býv. osobní tajemník Jan Svoboda - zemřel v Londýně 13. února 1979. /Manželka Blažeje Vilíma, Mirka, spáchala sebevraždu v Londýně 18. srpna 1977./

/Z archivu paní Marie Hodkové, která byla v komunistických vězeních v 50. letech známá též jako "Mada-me Thébská"./

POSLEDNÍ POZDRAVY

Pokračování se str. 6.

zdraví musel těžce pracovat, často byl zavírán do samovazby. Z mnoha náznaků cítil, že se jeho vězňatelé snaží o jeho fyzickou likvidaci. Předčasně propuštění, k doléčení, které v nás vzbudilo ptimistickou radost ze závanu lidskosti a humanity, však bylo jen klamem. Oldřich Tomek byl propuštěn, aby nezemřel ve vězení. Ještě zbývalo několik týdnů, ve kterých humanistický filosof a básník už cítil dech přicházející smrti. Přesto psal, šířil kolem sebe víru, optimismus. -- Zůstalo mi několik jeho posledních básní. Jsou to poslední pozdravy všem lidem, které měl rád - ale jsou pozdravem i vzkazem také pro nás, abychom nemlčeli. Protože my zde, ve svobodném světě, máme všechny možnosti a povinnost mluvit a psát.

PŘED LOUČENÍM.

Tak zve mne smrt přirozeně jak na vlnnou procházku. Podám ruku ženě, poděkuji za lásku. Počkám, až se setmí, abych viděl ze stínu, kolikrát jsem rostl s dětmi. Pak je k srdci přivinu a poprosím: buďte věrni mým písním, obětem. Ať vítězí bílí, černí, my v jiných barvách pokvetem, dokud jazyk náš a rod se k pravdě slova zaváže. Nebojte se. Smrti hrot je hluchý, když nastupujem do stráže. I já jsem poslem pokolení, jež zanechalo oheň, dým. Dnes vy moji, ať jste posvěceni oceány ducha v pravdě vítězným.

Oldřich Tomek, v pankrácké věznici 25. 1. 84.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRAŇÍ

vue "Armed Forces" zajímavý článek "Soviet Third Generation Aircraft". -- "70" oslavil dp. Vilém Vondra v St. Gallen ve Švýcarsku. -- Hrabě Richard Belcredi a MUDr. J. Kolomin-ský oslavili "60". -- Dp. Vojtěch Engelhart dokončil stavbu kat. střediska v Halmstadu ve Švédsku. -- "Česko-americké Dny" proběhnou v Dallasu, TX ve dnech 3. až 5. října. Adresa: American Czech Culture Society, P.O. Box 271221, Dallas, TX 75227, USA. -- Před 5ti lety /3. dubna 1981/ zemřel v Mnichově dr. L. Linczényi, gemerský rodák. -- Na Floridě zemřel slovenský krajan Ján Rudinský. Jeho otec Štefan byl pilířem našeho národního života v Montreálu za 2. války. -- Některé demokratické krajaňské organizace ve svobodném světě odmítají přijímat za své členy osoby, které si upravily vztah k dnešní komunistické vládě v Praze a slíbily jí svým podpisem věrnost. -- George C. Kobylka dostal naším prostřednictvím zajímavou studii gen. M. Ferjenčíka "Svedectvo o SNP". Žije v Berwyn, IL. -- T. Cifka nám do archivu /z Koloráda/ věnoval vzácnou knihu F. Modráčka "Samostráva práce", která vyšla v Praze v r. 1918. Poznamenal, že Modráček utvořil kolem sebe skupinu, která byla jinými pokládána za "národní sociálně demokratickou stranu". -- Am. Kongres jedná o dvou zákonech, jejichž cílem je znemožnit am. firmám financování projektů v potenciálně nepřátelských /tj. komunistických/ zemích. -- "HR" přinesl článek "15. března za Atlantikem", který pojednává o začátcích 2. odboje v USA a v Kanadě po okupaci ČSR nacisty v r. 1939. V Chicagu sehrál důležitou roli prof. J. Mičan, který byl za SNP v r. 44 nacisty zajat a popraven. -- V Gutleutstr. 13 ve Frankfurtu/M. promítají pravidelně české /starší/ filmy. -- Dr. B. Bunža reagoval na komentář dr. J. Kalvody k svému působení v čs. parlamentu po únoru 48, až do odchodu na západ. -- Vlad. Škutina oslavil v tichosti "55". -- Plk. Peter Vlčko nám poslal kopii přednášky "A Righteous Gentile and the Holocaust", kterou proslavil před studenty v Birmingham, MI. -- E. Kulka napsal do bulletinu "Voice of Auschwitz Survivors" článek o pokusech Svetového Kongresu Slovákov o rehabilitaci Tisa. -- Prof. Kmenta nám z USA napsal, že "Američané se vždy mohli na Palmeho spolehnout, že v jakémkoliv sporu s komunistickými zeměmi bude Palme proti nim". Palme vystudoval v Ann Arbor architekturu. -- G. C. Kobylka nám poslal dva ročníky čs. filatelistického časopisu "Czechoslovak Heritage". Je jeho redaktorem. Adresa: P.O. Box 159, Berwyn, IL. 60402, USA. -- Oslavy 100. výročí založení české školy v New Yorku budou 27. dubna ve 3 odp. v Sokolovně na 71. ulici. -- Ithaca University jmenoval čestným doktorem hudby prof. Karla Husu. -- Prof. H. Jelínek nám poslal popis chaotické situace na Podk. Rusi během květnové mobilizace v r. 38 a později. -- Seminář o Podk. Rusínech bude na univ. ve Filadelfii 19. 4. -- Profesor Milan Zelený vede výbor pro Čs. kulturní středisko v New York City. -- R. Fiala, Stauffacherstr. 222, 8004 Zürich, Switzerland, vydal již 3 čísla pohotového bulletinu "Sletové župní zprávy". -- "Demokracie v exilu" připomněla, že loni zemřel v Moskvě skoro zapomenut hrobař čs. demokracie Valerián Zorin. -- V NSR požádala o azyl dcera významného funkcionáře KSS J. Danajová. -- Rozhl. stanice BBC hledá pro české oddělení dobré písáčky na stroji. -- Posl. "Proměny" SVU měly 190 zajímavých stran. -- Jedním z neaktivnějších krajanů v Clevelandu je Josef Kocáb. -- Při návštěvě záp. Evropy plánujete letos návštěvu a pobyt v krajaňském letovisku "Moravia" v Bad Zurzach ve Švýcarsku. Adresa: Kur-Pension Moravia, Schlüsselstrasse 59, 84 37 Bad Zurzach, Switzerland, Tel. 056 49 20 89. Majitel: J. Jarolímek. -- 19. 4. vystoupí v Clevelandu soubor Mistrůanka z ČSSR, celkem 22 muzikantů a tanečnicků. -- V Mnichově vycházejí "Slovenské Správy". Prosazují samostatný slovenský stát. -- Mojmír Jaroš, tč. v z NSR, se zajímá, jaká je situace v Kanadě pro nové příchozí. -- Krajan V. Novák nám věnoval vzácný dokument z r. 1924. -- "Stopa" č. 74 vyšla ve Švýcarsku jako ročenka. Adresa: Postfach 295, 8021 Zürich. -- Paní M. Hodková nám poslala fotografii vily, v které nyní se svou rodinou bydlí. Všem se tam líbí. -- F. Meissner napsal pro SVU článek o kibucu Masaryk v Izraeli. -- Anita Bečvářová, býv. residentka Toronto, žije po smrti svého manžela v Chicagu. -- Red. J. Pejskar začne rozesílat II. díl "Poslední pocty" začátkem května. Píše, že kniha je jedinečná. Přijímáme předběžné objednávky; cena asi 35 dol. -- Hledají se: Božena Snížková-Helcová, M. Srbová, Z. Svačinová, V. Kokošková, T. Capla, R. Pavel, K. Pecková a Sam Křištofik. -- Prozatímní vláda Čs. Republiky v Exilu, Box 4797, GPO Sydney, NSW, Australia, vydala leták s portrétem TGM k 7. březnu 86. -- Prof. Jar. Krejčí z Lancaster University plánuje účast na kongresu SVU v Bostonu koncem září. -- "Hlas národa" v Chicagu věnoval 5. 4. první stránku 110. výročí narození Tomáše Bati. Narodil se 3. dubna 1876 a zahynul tragicky při let. havárii ve Zlíně 12. července 1932. -- Oldřich Haselman skončil práci u Vysokého komisaře SN pro uprchlíky v Kostarice a žije nyní ve Francii. Zimní měsíce bude trávit v Uruguayi. -- Jan Kuncíř pokračuje v psaní znamenitých dopisů redakcím am. listů a politikům. -- J. Staněk se činí jinde..

Upřímné blahopřání k narozeninám

Se zpožděním zaznamenáváme, že se dne 4. března t.r. dožil svých 75. narozenin významný krajan slovenského původu, Vavro Ryšavý. Žije v předměstí Washingtonu, DC a je dosud velmi činný v krajaňských spolcích, hlavně v tamní odbočce Čs. národní rady americké a v Radě svobodného Československa. -- Narodil se v Hustopeči na Moravě, jeho domovská příslušnost byla v Žilíně a je národností slovenské. Jako dentista a populární slovenský sportovec byl v okolí Žiliny velmi známý v letech 1928 až 1941. Už v roce 1939 se zapojil do odbojové činnosti za nové demokratické Československo. Byl čelným příslušníkem SNP. Po válce byl činný ve slovenské Demokratické straně a po únoru musel odejít do ciziny. Usadil se napřed v Kanadě /v Montreálu/, kde zastával různé funkce v krajaňských organizacích. Později se přestěhoval do USA.

Family Trust Intl
FAMILY TRUST CORPORATION REALTOR

GEORGE J. B. DANES, B.A

Kupujeme a prodáváme nemovitosti.

Specializace Scarborough a východní Toronto.

685 Markham Road Office: 439-1660
Cedar Heights Plaza Residence: 266-1659